

Babeş-Bolyai University
Faculty of History and Philosophy

Ph. D Thesis:

“Fear within the Collective Memory of Communist Romania (1948-1965)”

- Summary -

Scientific supervision: Prof. Doru Radosav, Ph. D

Ph. D candidate: Dinu Gherman

Cluj-Napoca,
2011

Table of Contents

Chapter I: Fear and the communist regime in Romania. Methodological aspects

1. The component of fear and terror within the collective psychology
  - 1.1 Express fears: with and without object
  - 1.2 The fear *in absentia*
  - 1.3 Individual and collective fear
2. Methodological aspects
  - 2.1 The fear and the research questions
  - 2.2 The fear within the historiographic discourse
  - 2.3 Toward a research methodology upon the emotion of fear
    - 2.3.1 The semantic complexity of fear
    - 2.3.2 Semantic context: verbal and non-verbal in historical semantics. The narrative semantic memory of fear
    - 2.3.3 The fear between the mentality and representation concepts
  - 2.4 The method
3. The avowal and testimony of fear in the Romanian concentration system in the memoirs' discourse
4. The space and time background
5. Violence and political violence in the twentieth century: from occasional to institutionalized terror

Chapter II: Detention, deportation and inquiries as fear releasing zones within the collective psychology

1. A journey into the language of the communist Land of Fear
  - 1.1 Upon the discursive objectivization of the representations of fear
  - 1.2 The apophaticism of the language of fear and the limits of representation
2. The inquiry, a propaedeutic area upon detention
3. Prison, a time and space for suffering
  - 3.1 The topoi of suffering and the ontological journey metaphor. The quasi-mythical representation: the black car of the Securitate

- 3.2 Concrete fears. Manipulation of the phobias
- 3.3 The objective representations of the fear *in absentia*. The Hunger and the Cold
- 3.4 The extreme fear. The Pitești Prison (1949-1952) (case study)
- 3.5 The fear “in the feminine”. From the sexual abuse to the difficulty of confessing
- 3.6 The peculiarities of fear. The pain and pleasure ambivalence
- 3.7 Deportation. The fear of Siberia

Chapter III: The boundaries of terror between the concentration area and the “free world” within the collective memory

- 1. The boundaries of terror within the collective memory
  - 1.1 The man as subject of the penal law. The delinquent complex
  - 1.2 The import terror. The agents of fear
  - 1.3 The Romanian Gulag architecture
    - 1.3.1 The Soviet pattern. The “container” concentration topos. The inter-zone
    - 1.3.2 The politically marginalized and excluded. The panoptic pattern
  - 1.4 “The biographic” and the “limits” of the social control in the repressive actions of the Securitate
    - 1.4.1 Biographies. Typology attempt
    - 1.4.2 Periods of repressive use of “the biographic”
- 2. The punishment: initiations and representations
  - 2.1 Contagions of fear between the zones of the “container” topos. The reference level and the representation level
  - 2.2 Temporal consequences of the punishment
  - 2.3 The *in absentia* way of punishing outside the concentration area
- 3. Avatars of fear in the oneiric records of the detention memoirs
  - 3.1 The life within the dream. Fear and its oneiric expressions
  - 3.2 Oneiric occurrences of fear outside the concentration system
- 4. Remedies in distress
  - 4.1 Overcoming fear in detention

- 4.2 “Profane” transfigurations
- 4.3 The faith remedies. Religious perspectives upon transfiguration of fear and suffering. Cristomorphosis: Nicolae Steinhardt (case study)
- 4.4 Christmas and Easter symbolic celebrations

Chapter IV: The insecurity of the communist elites

- 1. The insecurity and the security. Theoretical and methodological aspects
- 2. The masses and the communist elites around year 1956 (case study)
  - 2.1 Social and economic unrest reflected into the communist ideological discourse
  - 2.2 The perception of the October 1956 Hungarian Revolution: rumors, fears, uprisings. Ideological and propagandistic reflection of the events
  - 2.3 The communist elites, between the sense of insecurity and fear of Moscow
- 3. The fear and terror component fostered by the ideological and propaganda apparatus
  - 3.1 Considerations regarding the historical research upon communist propaganda discourse
  - 3.2 Political propaganda
    - 3.2.1 Communist ideological discourse and the terror component within the collective mind
    - 3.2.2 Stages of ideological aggression
      - 3.2.2.1 1948-1957
      - 3.2.2.2 1957-1960
      - 3.2.2.3 1960-1965

Conclusions

Bibliography

Keywords: fear, collective memory, communism, representation, language of fear, distress, terror, security/insecurity; political violence, repression, detention, collective imagery, semantic memory of fear, container representation, zone, retrospective cenesthesia, contagion, biographic, politically excluded and marginalized, discourse

Motto: “And the LORD God called unto Adam, and said unto him, Where art thou? And he said, I heard thy voice in the garden, and I was afraid, because I was naked; and I hid myself.” Genesis 3, 9-10

Our thesis, within an interdisciplinary research proceeding from the semantics and historical hermeneutics perspective, aims at identifying, describing and analyzing the sentiment of fear and sufferance in the collective memory of communist Romania (1948-1965) as it is made known by sources: memoirs and documents.

The first chapter of the research attempts to set up its own methodology to research the sentiment of fear present both within collective psyche and as an element of scientific study especially in the historiographic and memoirs' discourse. We have unveiled the fear and terror component found in the collective psychology during the studied period from the perspective of certain typologies of the fear sentiment, such as with or without object fears or *in absentia* fears, but also from methodological levels of manifestation and configuration, as for instance individual and collective bearings, or the level of masses and that of communist elites. When analyzing the sentiment of fear, an important part is “played” by the semantic and discursive complexity of fear, by its verbal and non-verbal manifestations and by the manner of objectivization in the narrative discourse. Furthermore, we identified, as a means of telling the story of fear and sufferance of former political prisoners the prevalence of an ordering of narrative discourse from the semantic memory perspective, as opposed to that of episodic memory, as it is usually appreciated. We also thought necessary to conceptually place fear, as a field of study for the history of mentalities/cultural history, within the notional sphere of representation, in the detriment of the well-known term collective mentality, especially

because the first term renders more adequately the frames of collective memory of the studied period, specific to the braudelian conjunction.

We analyzed the way in which the testimonies of former political prisoners took literary shape, with special attention to the context of witnessing process, upon the means of narration and focalizing of fear within the memoirs' discourse, strictly connected to the "going-outs" of the memory in the public space after the official fall of the communist regime in 1989. Moreover, we presented the time and space background of the studied period, emphasizing the violence and political violence which institutionalized and "globalized" the terror and fear in the 20th century.

The second chapter presents the fear releasing zones into the collective psychology (detention, deportation, inquiries) along with essential aspects of research regarding the language of fear and the discursive objectivization of the representations of this sentiment.

If during the previous centuries the main fear factor was the church, in the 20th century its place was swapped by the state. After the establishment of the communist regime in Romania, the sentiment of fear and sufferance represented something permanent, a collective reality in the everyday existence of the entire population. The political detention victims in particular attempted on a physical and psychological level, to find a *modus vivendi* concerning fear – a permanent life companion in detention – the studied sources are revealing a great variety of subjective feelings (of the sentiment of fear, of the responses to it, of the means of overcoming) but also carefully stored collective patterns.

The layout of these patterns signals the transition from an individual level to a collective one, within the frames of representation. The language of fear and aggression (verbal and non-verbal) is one - common, but ambivalent and plural, operating an extraordinary process of mental contagiousness – understood and observed by everyone, perceived and utilized by victims and aggressors, present at the antagonist poles of the "communicational" layout, nourished by the sentiment of fear. The representations (as remanence) and the transfigurations of sufferance form up both at the level of a logical-

operational level, accessible to everybody, and at the level of a moral conscience, dissimilar to some of the witnesses.

From the “topography” of representations point of view we identified two levels: the referential one and the discursive one, as well as a distinct level of their approach by the lector or researcher. Although there is a perpetual balance of representation (and even an impossibility, in some cases, to make a choice) between memory and imagination, we take note of the undisputable disclosure of memory as an area of provenance and discursive objectivization of the representations of fear – we can distinguish namely the impressive presence of objective representations of sufferance regarding the studied period. Thus, in the representations of this sentiment in the memoirs’ discourse regarding the Gulag itself the reference is extremely objective and anchored in reality, being supported also by sensorial and perceptive details (often synaesthetic) which reflects the fears with real object (especially the objective representations of fear, as well as those of secondary associated feelings, which make the person feel humiliated, discouraged, helpless, obedient, vulnerable, disoriented, etc.), and outside the concentration area we note the fact that the representations of fear set up a relation of representation more difficult to distinguish, being able to render with and without object fears altogether, attached both to reality and imagination (the reference is achieved either with a real object or with an absent one).

Moreover, the manner in which the story of fear and anguish is narrated is remarkably powerful. Although formally there is a chronologic principle in the structure of the narration, the intelligibility line with regard to the conveyance of the fear is rendered by the semantic, not the chronologic memory. We have showed that the semantic memory chiefly structures the speech on spatial and causal coordinates (the spatial and temporal frames systematize the space, particularly the discursive topoi, in close connection with the painful causal actions), rendering the “flows” of consciousness and liable of the manner in which each individual categorizes, conceptualizes, signifies and self-represents (by means of associative diagrams) the semantic contents accumulated by the episodic memory. To this end, with regard to the way in which the

communist society, in general, and the concentration space, in particular, is reflected onto the collective consciousness, we identified a representative matrix diagram of the container-type *topos* (with its two zones: “big” and “small”); methodologically speaking, this model is mainly tributary to the “phenomenological” perspective, inaugurated by the cognitive semanticists Mark Johnson and George Lakoff. The container-type *topos* lies to a great extent at the foundation of the configuration at expression or content level of other representations or metaphors which can be framed within the peril category (we particularly have the cognitive meaning at the base), such as the ontological trip to the Communist Land of the Fear. Beside the matrix representation of the concentration container, the objective representations of the fear or the pshychopomp metaphor of the trip to the Gulag, we identified and analyzed discourse representations which we considered more important for the purpose of our research, such as the fears in absentia (the hunger and the cold), the quasi-mythical representation of the Securitate’s black car, the apophatic representations, the oneiric representations or the rumors, as well as reflections thereof, especially at expression level, within the ethical or aesthetic register. In respect of the other facet of the representation, namely the transfiguration, it generally belongs to a deeply individualized selfrepresentative/selftransfigurative level (the collective dimension is nevertheless present) and “unfolds” in principle on “laic” and religious coordinates. Therefore, we noticed that, in opposition to the discourse conveying the representations of fear, upon exposing the salvation strategies or the fear transfigurations, the narrative discourse releases tension and rakishly renders a familiar universe, becoming a discourse of courage, which the confessor can and wishes to display directly, immediately and not mediated by representations. The direct nature of the testimony marks the victim’s release from the terror of representation; the discourse focuses not on rendering the objects of fear (the manner in which they are represented), but on the confessor’s way to control and discharge its emotion, on the evocation of the effusion process and the fear transfigurations. Much more facile for the confessor is not the direct recollection of the human condition tormented by sufferance,

but the indirect, apophatic one, of the way it was overcome.

The confession process consists in the release, by means of discursive representations, of the traumatic events, the affect and the beliefs, of the worldview correspondent to the theme of sufferance and fear - in a nutshell, the release of the “frightened self” into the narration. The narration “animates” the self from the past, yet the recollection passes through the filters of the current self; the narrative focus of the personal history is accomplished in terms of the need for redemption or transposition into representation of the fear, in close relation to the social and political background of the time when it occurs - hence a notable difference between the “experienced” fear and the manner of discourse reproduction and representation of the feeling. A remarkable example of how such a memorialistic work was received in the public post-communist space is Nicolae Steinhardt’s testimony, entitled *Jurnalul fericirii* (*The Happiness Diary*), which was highly successful, as it managed to set forth authentically the aggression and fear experienced by the population and to rebuild the existential discontinuity generated during the communism years, by displaying a remarkable individual development.

The third chapter lays down the borders of fear between the two zones of the container-type space (the “small” zone, of the actual concentration camp, and the “big” zone, beyond the prison walls), which prove extremely frail and can be easily transgressed. The prison, the deportation and especially the inquiry represent zones of fear supply within the collective consciousness and narrative focal points of this feeling, known by means of language and fear representations. Moreover, representations maintained at all times the fear of punishment in the collective consciousness of the population outside the Gulag, becoming at a certain point an intrinsic reference level, of great use to the regime, as representation made the power seem present even when it was not, translating thus the repressive omnipotence of the communist regime.

In the case of the communist repression, the range of the determining objects of fear widened to a great extent, encompassing especially new aspects of social and political nature and maintaining at all times the people’s increased sensitivity to fear. With regard to the political detention, beside the torture and multiple privations or fears

in absentia, the inquisitors operated even a repressive instrumentalization of certain daily phobias, whereas the enthusiastic cruelty led to fear in extremis, ravishing the conscience to a level never before occurred within the Romanian or other concentration experiences - to that end we made references to and analyzed the Great Fear experienced by the Pitești (1949-1952) or Gherla prisoners, subject to an experiment entitled reeducation, as well as issues related to cannibalism or suicide. We also signaled the disturbance of the anamnetic process and the discourse behavior of the testimonies upon the Pitești type reeducation, the fear taking an auctorial facet and triggering discursive strategies and techniques such as the retrospective cenesthesia, or providing the reader with manifold scenarios of the reality.

The fear “in the feminine” bears a specific peculiarity, chiefly connected to the threatening, the privation and the sexual dishonoring. Although significantly less numerous than those of the male imprisoned population, the female detention testimonies are characterized by the impressive pithiness of the detention evocation, impregnated with extremely vivid perceptual details of the detention experience and a high frankness of the narrative discourse.

At the level of the masses, the subjects of the communist regime, we identified two social-political categories of the fear par excellence: the outcast and the pariah, in close relation to two homonym social-political rituals practiced by the communist regime. By sending the political enemies to the Gulag, the communist regime “invested” them with the outcast status - cast outside the society, and after release thereof, they were confronted with the condition of pariah - being “exiled” to the fringes of the society (the two categories, for the purpose of our research undertaking, receive another meaning than that assigned by A. Neculau and G. Ferreol in the cited work, starting from a Foucaultian approach). The marginality of the former political prisoners occurred as a consequence of their surviving the torture of exclusion, or as an avatar thereof - the individual had to move within a strictly confined space (its own social “container”), under permanent surveillance and monitoring (solely the place of exclusion was preserved by the strict

delimitation, not the function, which was maintained to a great extent). The two social political rituals mentioned above, of exclusion and marginalization, find correspondence in what Michel Foucault presented as model of the political exercise of the power, corresponding to a political dream of a pure society, respectively a disciplined society. The former faces an external objective threatening, which sieges the power's peacefulness and objectifies itself by the practice of certain exclusion rituals (exile, confinement, separation) of the "lepers", and the latter by a meticulous mapping technique of the "plagued" (consisting of the strict delineation of the personal and social space, order, control, surveillance, disciplining, modeling, overspecialization of the power apparatus). These diagrams, applied simultaneously to the communist power during the surveyed period (the threat is present, the power's need to stop it, evident), reveal the fact that the former identifies itself with the detention space aiming at the cessation of the symbolic communication both between the two polar dimensions of the container topos (the "small" zone and the "big" zone), and temporally - between the past and the future; the latter diagram chiefly refers to the "free world", a space carefully delineated and monitored, upon which a form of self-referentiality was imposed: it was forbidden any other type of communication than with itself.

We also pointed out to the insidious outlining of the delinquent's complex, of political nature, inoculated on a large scale both to the detention population and the "free" one. Another facet related to this complex and the two social political categories mentioned at the level of the masses was also the use of the "biographic" as repressive resort, through the activities of acknowledgement and "adjustment" by the Securitate of the personal biographies of the "enemies of the people", materialized especially in the investigation files and informative inquiries.

Although only of subsidiary interest for our research work, to the extent that it served for the reenactment of the victims' painful experience, the level of analysis established by the communist elites captured our attention with regard to the interception of certain aspects related to the sense of insecurity generated in the relation with the masses and the fear of Moscow, which form the scope of analysis of the fourth chapter.

We captured the relationship between the elites and the masses around the Hungarian Revolution of 1956, directing our attention towards the reflection of the masses' turmoil within the ideological and propagandistic discourse. Against the background of the Hungarian Revolution, we deemed as extremely important the analysis of the rumors entertained to a high degree within the public space, which relieved the collective consciousness from fear and aggression, by channeling them toward the public space. We viewed the rumor as a representation and a transfiguration of the fear at the same time, occurred in the context of the objectivization of certain collective perils, which it transmits and relativizes, and a counterweight to the ideological and propagandistic environment. The rumor's issuer is exempted from the fear of punishment, being able to discharge its fears, in relative anonymity, into the public space. The Party's information bulletins during this period are genuine rumor chrestomathies, the authorities betraying an ongoing anxiety state with regard to the population's state of mind, which they monitor by the "depiction" and the analytical processing of these representations.

The ideological and propagandistic apparatus of the communist regime constituted an intrinsic repressive means, showing that the true essence of the communist ideology was violence. Similarly to and together with the party and the security bodies, the propagandistic apparatus had the mission to reify the fear and transform it into merchandise supplied by the regime to its subjects. Simultaneously, for the communist elites - whose job was the manufacturing of fear, the propaganda served as motivational support, complementary to the communist legislation which provided the support for a law representation and a legal frame for the repressive activities, in accordance with the ideological conventions of the time. Nevertheless, the communist propaganda employed propagandistic techniques on a large scale, which used the destructive force of the fear, among which we made mention of the "fear appeal" and of the "albatross technique". The propaganda managed to instill in history a conditioning reflex to patterns originating in the feeling of fear, often making the individual incapable of dissociating between actual information (news for example) and propaganda, or even developing a constant

need to be “served” and to “consume” these information patterns, with effects visible in the current social or political behavior.

In the conclusions we pointed out that the fear was inoculated onto the collective consciousness during the long history span by means of an inter-generation contagion, succeeding in creating mental grids of reality significance which are still altering notably both the human behaviors and the general working of the society, even if the threat of the communist regime has ceased in reality. The fear language and representations are manifested under forms much more difficult to detect, by means of a procedural memory, which instituted various mental and social conditionalities, thoroughly functional until the present times.

Nevertheless, the personal and collective identity issues of the present find their roots, along with their healing, in the terrifying obscurity of the Communist Land of the Fear. As shown, in consonance with other authors, a first step towards overcoming these problems generated onto the collective consciousness and the working of the social “body”, lies with identifying and accepting the fears which altered the national identity, at all levels and components. Thereafter, this recovery and “healing” process of the identity needs to start from the valorization of the fear and sufferance as positive experiences in the collective memory, capable to lead to a social renewal, and to prevent, implicitly, the power’s totalitarian deviations. Unfortunately, the terrible hybridization of the communist fear and terror which led to the impossibility to identify (and expose in the public square), even at an operational level of the conscience, these reminiscences of the fear and thus to discern honestly - of primordial importance nevertheless - between the two poles of the fear (chiefly between the agents and the patients of the feeling), placing the today’s individual within a background extrinsic to the vital matter of society renewal.

Even before resorting to the moral concepts and “grids”, we deemed as a first step, developed within the framework of an operational “phenomenology”, the identification of the representations of fear, of the operational concepts and images, as a *sine qua non* condition, as Nicolae Steinhardt would say, of the collective shift to awareness in what regards the communist regime and its insidious intrusion into the difficulties of the present.

Bibliography

I. Sources

1. Archives

Open Society Archives (O.S.A.), Budapest, disponibilă online:

http://www.osaarchivum.org/index.php?option=com_content&view=article&id=182&Itemid=141&lang=en

- 1956 Digital Archive <http://www.osaarchivum.org/digitalarchive/>
  - Hoover Institution Archives - Audience Opinion Surveys by RFE/RL
<http://www.osaarchivum.org/digitalarchive/hoover/index.html>
  - National Security Archive Collection
<http://www.osaarchivum.org/digitalarchive/nsa/index.html>
  - RFE/RL Collection - Background Reports
http://www.osaarchivum.org/digitalarchive/rferl_br/

Arhiva Institutului de Istorie Orală al Universității Babeș-Bolyai (A.I.I.O.), Cluj-Napoca, cotele 1001-1002.

2. Memoirs

A. In volumes

- Anastasis, Petre Grigore C., “<<Evadare>> din marea temniță comunistă România”, Metafora, 2005.
Anastasis, Petre Grigore C., *Înfruntarea. Reeducările de la Gherla*, Ramida, București, 1997.
Andreica, Gheorghe, *Cu ghiozdanul la închisoare. Adio, pușcărie din Sighetu-Marmăiei*, Constanța, 2003.
Andreica, Gheorghe, *De la Cluj la Satu-Mare*, Printeuro, Ploiești, 2001.
Andreica, Gheorghe, *Lumini care nu se sting*, Printeuro, Ploiești, 2000.
Andreica, Gheorghe, *Mărturii... Mărturii... din iadul temnițelor comuniste*, Editura 2000, București, 2000.
Andreica, Gheorghe, *Mult dorita libertate*, Printeuro, Ploiești, 2001.
Andreica, Gheorghe, *Omul din groapă. Povestiri din perioada crunetei terori comuniste 1948-1964*, Printeuro, Ploiești, 2000.
Andreica, Gheorghe, *Târgșorul Nou. Închisoarea minorilor 1948-1950*, Printeuro, Ploiești, 2000.
Andreica, Gheorghe, *Urmărirea*, Printeuro, Ploiești, 2001.
Andronescu, Demostene, *Reeducarea de la Aiud*, Christiana, București, 2009.
Antohe, Ion, *Răstigniri în România după Ialta*, Albatros, București, 1995.
Badea Constantinescu, Alexandru, *Labirintul terorii*, vol. I-II, Sim Art, Craiova, 2006.
Baghiu, Aurel, *Printre gratii*, vol. I, Zalmoxis, Cluj-Napoca, 1995; vol. II, Napoca Star, Cluj, 2003.
Baicu, Petre, *Povestiri din închisorii și lagăre*, Biblioteca revistei Familia, Oradea, 1995.
Balș, Dina, *Drumuri pustiute*, Cartea Românească, București, 1993.
Bălan, Deliu Iulian, *Frate de cruce sau K-1942*, Aletheia, Bistrița, 2002.
Bănuș, Max, *Cei care m-au ucis*, Tinerama, București, 1991.
Bâgu, Gheorghe, *Mărturisiri din întunerice*, Editura Tehnică, București, 1993.
Beldeanu, Oliviu, *Memorial anticomunist din închisoare*, Jurnalul Literar, București, 1999.
Bejan, Dimitrie, *Oranki. Amintiri din captivitate*, Mănăstirea Sf. Arh. Mihail și Gavriil, Petru Vodă, 2005.
Bergel, Hans, *Dans în lanțuri*, roman, Arania, Brașov, 1994.
Betea, Lavinia, *Am făcut Jilava în pantofi de vară. Convorbiri cu Ioana Berindei*, Compania, București, 2006.
Bordeianu, Dumitru Gh., *Mărturisiri din mlaștina disperării (Cele văzute, trăite și suferite la Pitești și Gherla)*, vol. I. Pitești, vol. II. Gherla, Gama, București, 1995.
Boșca-Mălin, Emil, *Telepatie și hipnoză în închisorile comuniste*, Glasul Bucovinei, Iași, 1995.
Brașoveanu, Bucur, *Bătrâni fără tinerețe*, Biblioteca Petre Țuțea, Constanța, 2002.

- Budișteanu, Radu, *În secolul luminilor stinse*, Editura Carpați, Madrid, 1986.
- Buracu, Mihai, *Tăblițele de săpun de la Itsep-ip*, Editura MJM, Craiova, 2003.
- Călinescu, Nicolae, *Preambul pentru camera de tortură*, Marineasa, Timișoara, 1994.
- Cârdei, Vasile S., *Visuri și temnițe. Memorii*, Biblioteca Miorița, Câmpulung Moldovenesc, 2006.
- Cărja, Ion, *Canalul morții*, Cartea Românească, București, 1993.
- Cenușă, Mărioara, "Începutul amarului (Epopeea lui Constantin Cenușă și a soției sale Mărioara, scrisă de cea din urmă)", în Mihai Rădulescu, *La capătul iadului. Mărturii și documente*, Vremea XXI, București, 2005, pp. 116-167.
- Cernicova-Dincă, Tatiana, *Anno Domini 1951 (Bărăgan. Copilărie exilată)*, Mirton, Timișoara, 2003.
- Cesianu, Constantin, *Salvat din infern*, Humanitas, București, 1992.
- Cherecheș, Alexandru, *Şaizeci de ani de experiență cu Dumnezeu*, Editura Agapia, Fullerton, 2000.
- Chioreanu, Nistor, *Morminte vii*, Institutul European, Iași, 1992.
- Ciuceanu, Radu, *Intrarea în tunel*, Meridiane, București, 1991.
- Ciuceanu, Radu, *Potcoava fără noroc*, Meridiane, București, 1994.
- Constante, Lena, *Eavadarea imposibilă. Penitenciarul politic de femei Miercurea Ciuc 1957-1961*, Florile Dalbe, București, 1996.
- Constante, Lena, *Eavadarea tăcută. 3000 de zile singură în închisorile din România*, Humanitas, București, 1992.
- Corbeanu, Nicolae, *Amintirile unui laș*, Albatros, București, 1998.
- Corneliu Coposu. Confesiuni. Dialoguri cu Doina Alexandru*, Anastasia, București, 1996.
- Corpas, Iosif, *Secvențe din fostele închisori politice*, Humanitas, București, 2003.
- Crainic, Nichifor, *Pribeag în țara mea. Mărturii din închisoare. Memorii Răspuns la actul meu de acuzare. Memorii (II)*, Muzeul Literaturii Române Orfeu, București.
- Crăciunaș, Silviu, *Urme pierdute*, Enciclopedică, București, 2003.
- Crișan, Andrei, *Destine paralele. Ecouri din detenția comunistă*, Risoprint, Cluj-Napoca, 2002.
- Derdene, Mihai Stere, *Mărturisirea unui neînvins*, Editura Fundației Culturale Aromâne Dimândarea Părintească, București, 1998.
- Diaconescu, Ion, *Temnița. Destinul generației noastre*, Nemira, București, 1998.
- Dumitrescu, Grigore, "Demascarea", Jon Dumitru-Verlag&Mediana Edit, München-București, 1996.
- Dunca, Nelu, *Mărturie în Gheorghe Andreica. Lumini care nu se sting*, Printeu, Ploiești, 2000, pp. 134-207.
- Frank, Anne, *The Diary of a Young Girl*, Bantam Books, New York, 1993.
- Fuga, Dumitru, *Povestea vietii mele. O poveste adevărată*, Eurostampa, Timișoara, 2002.
- Gavrila-Ogoranu, Ion, *Brazil se frâng, dar nu se îndoiesc. Rezistența anticomunistă în Munții Făgărașului*, Marineasa, Timișoara, vol. I-III, 1993-1999; vol. IV, Mesagerul de Făgăraș, 2004.
- Gellerd, Judit, *Prisoner of Liberty. The Story of a Transylvanian Martyr*, Uniquest, Chico, CA, 2003.
- Georgescu, Adriana, *La început a fost sfârșitul*, Fundația Culturală Memoria, București, 1999.
- Gheorghită, Viorel, *Et ego Sărata Pitești-Gherla-Aiud*, Marineasa, Timișoara, 1994.
- Giurescu, Constantin C., *Cinci ani și două luni în penitenciarul din Sighet (7 mai 1950-5 iulie 1955)*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1994.
- Goma, Paul, *Culorile curcubeului '77 (Cutremurul oamenilor)*, Humanitas, București, 1990.
- Goma, Paul, *Gherla*, Humanitas, București, 1990.
- Goma, Paul, *Patimile după Pitești*, Cartea Românească, București, 1990.
- Goma, Paul, *Ostinato*, Univers, București, 1991.
- Gulan, Aurelian, *Mărturii din Iadul Roșu (De la Vorkuta la Gherla)*, Petrion, București, 1995.
- Hossu, I., *Credința noastră este viața noastră. Memorile cardinalului Iuliu Hossu*, Viața Creștină, Cluj, 2003.
- Iacob, Pintilie, *Vremuri de băjenie și surghiun*, Dacia, Cluj-Napoca, 2001.
- Ioanilide, Ioan, *Întoarcerea la Hristos, document pentru o lume nouă*, Christiana, București, 2006.
- Ioanid, Ion, *Închisoarea noastră cea de toate zilele*, vol. I 1949, 1952-1954, Humanitas, București, 1999.
- Istrati, Panait, *Spovedania unui învins*, Dacia, Cluj-Napoca, 1990.
- Ivan, Sabin, *Pe urmele adevărului*, Ex Ponto, Constanța, 1996.
- Jela, Doina, *Drumul Damascului: spovedania unui fost tortionar*, Humanitas, București, 1999.
- Jurju, Cornel, Budeancă, Cosmin, "Suferința nu se dă la frați..." *Mărturia Lucreției Jurj despre rezistența anticomunistă din Apuseni (1948-1958)*, Dacia, Cluj-Napoca, 2002.
- Kirschen, Leonard, *Deținut al Justiției Roșii*, Editura Enciclopedică, București, 2002.
- Laghiu, Gheorghe, *Aiud – am fost martor*, Eksperimental Forlag, Aarhus, Cluj-Napoca, 1999.
- Lungu, Ioan T., *Gherla. Ușa iadului*, Excelsior, Timișoara, 1996.
- Magheari, Victor, *Drumul robilor*, vol. I., Cornelius, Cluj-Napoca, 2006.

- Maier, Alexandru, *Am fost medic la Gherla. Dreptul la adevăr*, Mentor, Târgu Mureş, 1998.
- Man, Ioan Alexandru, *Mărturie în Gh. Andreica, Lumini care nu se sting*, Printeurop, Ploieşti, 2000, pp. 44-54.
- Marin, Ana-Maria, *Poveste de dincolo (Amintiri din ţara cotropită)*, Ex Ponto, Constanţa, 2002.
- Marin, Ana-Maria, *Prin poarta cea strâmtă*, Gordian, Timişoara, 1993.
- Marinescu, Aurel Sergiu, *Prizonier în propria ţară*, vol. I-III, Du Style, Bucureşti, 1996-1997.
- Marinică, Nicolae, *Jurnalul unui bandit din închisorile comuniste*, Ramida, Bucureşti, 1996.
- Mateiaş, Virgil, *Anii de groază din România comunistă*, Madrid, 1991.
- Mazilu, Gheorghe, *În ghearele Securității*, Bucureşti, 2004.
- Mărgineanu, Nicolae, *Amfiteatre și închisori*, Dacia, Cluj-Napoca, 1991.
- Merișca, Costin, *Tărâmul Gheenei*, Porto-Franco, Galați, 1993.
- Merișca, Costin, *Tragedia Piteşti*, Institutul European, Iaşi, 1997.
- Mihadaş, Teohar, *Pe muntele Ebal*, Clvsivm, Cluj-Napoca, 1990.
- Mihalcea, Al., *Jurnal de ocnă*, Albatros, Bucureşti, 1994.
- Muller, Herta, *Regele se-nclină și ucide*, Polirom, Iaşi, 2005.
- Muntean, Ioan, *La pas, prin "reeducările" de la Piteşti, Gherla și Aiud*, Majadahonda, Bucureşti, 1997.
- Neamţu, Augustin, *Viaţa după gratii şi obloane*, Gutenberg, Târgu Lăpuş, 2006.
- Neamţu, Traian Mihai, *De ce, Doamne? Mărturiile unui deținut politic*, Dacia, Cluj-Napoca, 1995.
- Nicodim, Dumitru, *Poarta Albă*, Humanitas, Bucureşti, 2003.
- Noica, Constantin, *Rugări-vă pentru fratele Alexandru*, Humanitas, Bucureşti, 1990.
- Oancea, Zosim, *Datoria de a mărturisi. Închisorile unui preot ortodox*, Harisma, Bucureşti, 1995.
- Obreja, Aurel, "Mărturia lui Aurel Obreja privitoare la închisoarea Jilava" în Gheorghe Andreica, *Mărturii... Mărturii... din iadul temnițelor comuniste*, Editura 2000, Bucureşti, 2000, pp. 8-32.
- Orlea, Oana, *Cantacuzino, ia-ţi boarfele şi mişcă!*, Compania, Bucureşti, 2008.
- Pandrea, Petre, *Memoriile mandarinului valah*, Albatros, Bucureşti, 2001.
- Pandrea, Petre, *Reeducarea de la Aiud*, Vremea, Bucureşti, 2000.
- Pantazi, Ion, *Am trecut prin iad*, vol. I, Dacia, Cluj-Napoca, 2003.
- Paven, Justin Ştefan, *Dumnezeul meu, de ce m-ai părăsit? Reeducări - Camera 4 Spital Piteşti*, Ramida, Majadahonda, Bucureşti, 1996.
- Pavlovici, Florin Constantin, *Tortura pe înțelesul tuturor*, Cartier, Chişinău, 2001.
- Păun, Nicu, *Muntele suferinței*, Institutul European, Iaşi, 1997.
- Petrişor, Marcel, *Fortul 13 Jilava. Convorbiri din detenție. Memorii I*, Meridiane, Bucureşti, 1991.
- Petrişor, Marcel, *Secretul Fortului 13. Reeducări și execuții. Memorii II*, Timpul, Iaşi, 1994.
- Petrişor, Marcel, *La capăt de drum*, Institutul European, Iaşi, 1997.
- Pfeiffer Cunescu, Olga, *O călătorie gratuită. Români în Gulagul sovietic*, Vremea, Bucureşti, 2003.
- Pica, Victor Ioan, *Libertatea are chipul lui Dumnezeu*, Arhipelag, 1993.
- Plapşă, Lucian, *Soarele de la Nord. Memorii (I)*, Helicon, Timişoara, 1996.
- Ploscaru, Ioan, *Lanțuri și teroare*, Signata, Timişoara, 1993.
- Pop, Iosif, *Credință și apostolat. Memorii*, Fundația Culturală "Vasile Netea", Târgu Mureş, 2004.
- Popa, Neculai, *Coborârea în iad. Amintiri din închisorile României comuniste*, Vremea, Bucureşti, 1999.
- Popescu-Vorkuta, Nicu, *Un legionar dincolo de cercul polar*, Gordian, Timişoara, 1994.
- Povestea Elisabetei Rizea din Nucşoara. *Mărturia lui Cornel Drăgoi*, Humanitas, Bucureşti, 1993.
- Rădulescu, Mihai, *Casa lacrimilor neplânsă. Martor al acuzării în procesul "reeducatorilor"*, Ramida, Bucureşti, 1993.
- Rădulescu, Mihai, *Istoria literaturii române de detenție. Memorialistica reeducărilor*, vol. I; *Mărturisirea colaborării*, vol. II, Ramida, Bucureşti, 1998.
- Rădulescu, Mihai, *La capătul iadului. Mărturii și documente*, Vremea XXI, Bucureşti, 2005.
- Rădulescu, Mihai, *Rugul Aprins. Duhovnicii ortodoxiei, sub lespezi, în gherlele comuniste*, Ramida, Bucureşti, 1993.
- Rădulescu, Mihai, *Sânge pe râul Doamnei. Până când atâta suferință?*, Ramida, Bucureşti, 1992.
- Samuelli, Annie, *Gratiile despărțitoare*, Fundația Culturală Memoria, Bucureşti, 2001.
- Sari, Achile, *Pohod na Sibir! Speranța care a surpat "porțile iadului"*, Venus, Bucureşti, 1994.
- Siupiur, Elena, *Siberia dus-întors, 73 de ruble*, Anima, Bucureşti, 1991.
- Spijavca, Elena, *Munci și zile în Bărăgan*, Fundația Academia Civică, Bucureşti, 2004.
- State, Aurel, *Drumul crucii*, Litera, Bucureşti, 1993.
- Steinhardt, Nicolae, *Jurnalul fericirii*, Dacia, Cluj – Napoca, 2002.

- Suciuc, Aurel, "Noaptea <<Învierii>> în lagărul Peninsula 1954", în Gheorghe Andreica, *Lumini care nu se sting*, Printeuro, Ploiești, 2000, pp. 54-57.
- Suciuc, Ioan, *De la liniște la cântec și alte povestiri*, Editura Ionescu, Caransebeș, 2000.
- Șerbulescu, Andrei, *Monarhia de drept dialectic. A doua versiune a memoriilor lui Belu Zilber*, Humanitas, București, 1991.
- Timaru, Mihai, *Amintiri de la Gherla*, Editura de Vest, Timișoara, 1993.
- Timaru, Mihai, *Memorial din cotul Carpaților...*, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2005.
- Tomaziu, George, *Jurnalul unui figurant, 1939-1964*, Univers, București, 1995.
- Ulrich, Ernest, *Din carteia vieții mele. Am fost deportat în U.R.S.S.*, Editura Fundației Culturale Ion D. Sîrbu, Petroșani, 2005.
- Valery-Grossu, Nicole, *Binecuvântată fii, închisoare... O fostă deținută politică din România vorbește*, Univers, București, 1997.
- Vișă, Augustin, *Din închisorile fasciste în cele comuniste din URSS și România*, Institutul pentru Analiză și Strategie Politică Iuliu Maniu, 1997.
- Vișovan, Aurel, *Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M'ai părăsit? (Reeducarea de la închisoarea Pitești)*, vol. I, Napoca Star, Cluj, 1999; vol II, Printeuro, Ploiești, 2000.
- Weiss, Wilhelm, *Lacrimile pământului*, Marineasa, Timișoara.
- Wurmbrand, Richard, *100 de meditații din închisoare*, Stephanus, București, 2000.
- Wurmbrand, Richard, *Cu Dumnezeu în subterană*, Stephanus, București, 2001.
- Wurmbrand, Richard, *Dacă zidurile ar putea vorbi*, Stephanus, București, 1995.
- Wurmbrand, Richard, *De la suferință la biruință*, Stephanus, București, 2001.
- Wurmbrand, Richard, *Predici în celula singuratică*, Stephanus, București, 1994.
- Wurmbrand, Richard, *Strigătul Bisericii prigonite*, Stephanus, București, 1994.
- Wurmbrand, Sabina, *Noblețea suferinței*, Stephanus, București, 1992.

B. In periodicals

- Ambrus, Bela, "Ceasurile lui Baghiu. Povestea ceasului de os", în *Transilvania Jurnal*, An I., nr. 63, 6 iulie 1998, p. 15.
- Bentoiu, Pascal, Pop-Bentoiu, Marta, "Un episod din viața unei familii", în *Analele Sighet 6. Anul 1948 – instituționalizarea comunismului*, Fundația Academia Civică, București, 1998, pp. 756-770.
- Ghițescu, Micaela, "Inculcarea cultului personalității lui Stalin printre tineri", în *Analele Sighet 7. Anii 1949-1953: mecanismele terorii*, Fundația Academia Civică, București, 1999, pp. 55-59.
- Horescu-Blănaru, Corneliu, "Am fost primii în garniturile de tren ale deportărilor din Banat", în *Analele Sighet 7. Anii 1949-1953: mecanismele terorii*, Fundația Academia Civică, București, 1999, pp. 749-753.
- Ioniță, Nicu, "Teroarea – psihofiziologie și psihopatologie", în *Analele Sighet 7. Anii 1949-1953: mecanismele terorii*, Fundația Academia Civică, București, 1999, pp. 25-29.
- Langa, Tertulian, "Trăind și supraviețuind sub ateismul comunist", în *Memoria*, 50 (1/2005), pp. 70-76.
- Marian, Maria, "Noi îi spuneam Babu", în *Memoria* 58-59, Nr. 1-2/2007, pp. 137-141.
- Netejoru, Gheorghe, "Zece ani în lagările comuniste", în *Analele Sighet 2. Instaurarea comunismului - între rezistență și represiune*, Fundația Academia Civică, București, 1995, pp. 392-397.
- Niculescu, Florin, "Festivalul Mondial al Tineretului, București, 1953", în *Analele Sighet 7. Anii 1949-1953: mecanismele terorii*, Fundația Academia Civică, București, 1999, pp. 87-91.
- Opriș, Gheorghe, "Memorii", în *Memoria*, nr. 58-59 (1-2/2007), pp. 91-106.
- Pop, Valer, Nicoară, Alexandra, "Tragedia unei familii, victimă a deportării și domiciliului obligatoriu", în *Analele Sighet 2. Instaurarea comunismului - între rezistență și represiune*, Fundația Academia Civică, București, 1995, pp. 411-415.
- Popescu, Iosif Toma, "Teroarea comunistă în câteva episoade", în *Analele Sighet 7. Anii 1949-1953: mecanismele terorii*, Fundația Academia Civică, București, 1999, pp. 198-208.
- Roșeanu, Radu, "Locuri de detenție (fragment)", în *Analele Sighet 7. Anii 1949-1953: mecanismele terorii*, Fundația Academia Civică, București, 1999, pp. 506-520.
- Schafhutl, Jean, "Krasnodon – lagărul 1210", în *Analele Sighet 2. Instaurarea comunismului - între rezistență și represiune*, Fundația Academia Civică, București, 1995, pp. 421-425.
- Ştefan, Ion, "Închisoarea de afară", în *Memoria*, 58-59 (1-2/2007), pp. 107-124.

Vulcănescu, Măriuca, "Anul 1948 desprins din <<Jurnalul Mărgăritei Vulcănescu>>", în *Analele Sighet* 6. *Anul 1948 – instituționalizarea comunismului*, Fundația Academia Civică, București, 1998, pp. 771-775.

C. Electronically available testimonies

- Balotă, Nicolae, *În subpământa din Pitești* (Fragment din *Abisul luminat*, lucrare închinată detenției în închisorile comuniste), consultat online:
http://www.memoria.ro/?location=view_article&from_name=Interviuri+din+presa.+carti.+colectii+personale&from=bG9jYXRpb249YXJ0aWNsZXMy3D&cid=117&id=948, 10.01.2011.
- Caraza, Grigore, *Aiud însângerat*, Vremea XXI, București, 2004, consultat online:
<http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/gcaraza/aiud/default.asp.htm>, 7.01.2011.
- Dumitrescu, Paul, născut 1925, interviewat de Cristina Rhea, București, 2003, consultat online:
http://www.memoria.ro/?location=view_article&id=1631, 7.01.2011.
- Ionițoiu, Cicerone, *Morminte fără cruce. Contribuții la cronica rezistenței românești împotriva dictaturii*, Vol. II, Ed. Coresi, Freiburg, 1983, consultat online:
<http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/morminte2/default.asp.htm>, 10.01.2011.
- Măgișescu, Eugen, *Moara dracilor. Amintiri din Închisoarea de la Pitești*, Fronde, Alba Iulia-Paris, 1994, consultat online:
http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/pitesti/diversi_autori/emagișescu_moara.htm, 10.01.2011.
- Nandriș-Cudla, Anița, *20 de ani în Siberia. Destin bucovinean*, Humanitas, București, 1991, consultat online:
<http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/basarabia/nandris/siberia/default.asp.htm>, 7.01.2011.
- Otel, Aspazia, *Strigat-am către tine, Doamne...*, Fundația Buna Vestire, București, 2000, consultat online:
http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/mart45_64/aotel/strigat/default.asp.htm, 7.01.2011.
- Radina, Remus, *Testamentul din morgă*, consultat online:
<http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/rradina/testmorga/default.asp.htm>, 7.01.2011.

3. Document collections

1956. *Explozia. Percepții române, iugoslave și sovietice asupra evenimentelor din Polonia și Ungaria*, Univers Enciclopedic, București, 1996.
- Buzatu, Gheorghe (coord.), *Agresiunea comunismului în România. Documente din arhivele secrete 1944-1989*, vol. I-II, Paideia, București, 1998.
- Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, *Arhivele Securității 1*, Pro Historia, București, 2002.
- Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, *Intelectuali români în arhivele comunismului*, Dan Cătănuș (coord.), Nemira & Co, București, 2006.
- Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, *Nicu Steinhardt în dosarele Securității 1959-1989*, selecția documentelor Clara Cosmineanu și Silviu B. Moldovan, Nemira, București, 2005.
- Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, *"Partiturile" Securității. Directive, ordine, instrucțiuni (1947-1987)*, documente editate de Cristina Anisescu, Silviu B. Moldovan și Mirela Matiu, Nemira, București, 2007.
- Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, *Trupele de Securitate (1949-1989)*, documente selectate și editate de Florica Dobre, Florian Banu, Camelia Duică, Silviu B. Moldovan, Liviu Tăranu, Nemira, București, 2004.
- Pătrășcanu, Lucrețiu, *Scrisori, articole, cuvântări 1944-1947*, Editura Politică, București, 1983.
- Pelerin de credință și speranță. Discursurile și predicile din timpul vizitei Sfântului Părinte Ioan Paul II în România*, București, 7-9 mai 1999, Viața Creștină, Cluj-Napoca, 1999.

4. Dictionaries

Dicționarul limbii române literare contemporane, volumul al IV-lea S-Z, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1957.

Enciclopedia Română, publicată din însărcinarea și sub auspiciile Asociației pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român de Dr. C. Diaconovich, Editura și tiparul lui W. Krafft., Sibiu, tomul I 1898, tomul II 1900, tomul III 1904.

5. Oral testimonies

Domocoș, Ștefan, Oradea, 77 de ani, interviu realizat de Dinu Gherman la Oradea în 2007 - Arhiva Institutului de Istorie Orală din Cluj, cota nr. 1001.

Haiduc, Iosif (Sică), Oradea, 78 de ani, interviu realizat de Dinu Gherman la Oradea în 2007 – A.I.I.O. Cluj, cota nr. 1002.

II. Periodicals

“Analele Sighet”, 1-10.

“Anuarul Institutului de Istorie Orală”, I-XII.

“Arhivele Totalitarismului”, 1993-2010.

“Dosarele istoriei”, 1996-2007.

“Memoria”, 1990-2010.

“Studia Theologia Catholica”, 1999.

“Transilvania Jurnal”, 1998.

“Verso”, 2006.

“Viața Creștină”, 1999.

“Xenopoliana”, 2001.

III. Historiography

1. Books

Andrei, Petre, *Sociologie generală*, ediția a IV-a, Polirom, Iași, 1997.

Applebaum, Anne, *Gulag. A History*, Anchor Books, New York, 2004.

Ardeleanu, George, *Nicolae Steinhardt. Monografie, antologie comentată, receptare critică*, Aula, Brașov, 2000.

Arendt, Hannah, *Eichmann in Jerusalem. A Report on the Banality of Evil*, Viking Press, New York, 1965.

Arendt, Hannah, *The Human Condition*, The University of Chicago Press, Chicago&London, 1998.

Arendt, Hannah, *The Origins of Totalitarianism*, Meridian Books, Cleveland and New York, 1962.

Augustin, Sfântul, *Confesiuni*, Nemira, București, 2003.

Bălan, Ion, *Regimul concentraționar din România 1945-1964*, Fundația Academia Civică, București, 2000.

Bennassar, Bartolome (coord.), *Inchiziția spaniolă. Secolele XV-XIX*, Editura Politică, București, 1983.

Caietele de la Rohia (II) N. Steinhardt în amintirea contemporanilor, Helvetica, Baia Mare, 2000.

Caietele de la Rohia (IV). Prin alții, în postumitate, Helvetica, Baia Mare, 2002.

Caillois, Roger, *Mitul și omul*, Nemira, București, 2000.

Cassirer, Ernst, *Mitul statului*, Institutul European, Iași, 2001.

Cesereanu, Ruxandra (coord.), *Comunism și represiune în România. Istoria tematică a unui fraticid național*, Polirom, Iași, 2006.

Cesereanu, Ruxandra, *Gulagul în conștiința românească. Memorialistica și literatura închisorilor și lagărelor comuniste*, Polirom, Iași, 2005.

Cesereanu, Ruxandra (coord.), *Imaginarul violent al românilor*, Humanitas, București, 2003.

Cesereanu, Ruxandra, *Panopticum. Tortura politică în secolul XX*, Institutul European, Iași, 2001.

Chartier, Roger, *Au bord de la falaise. L'histoire entre certitudes et inquiétude*, Albin Michel, Paris, 1998.

Chelcea, Septimiu (coord.), *Psihosociologie. Teorii, cercetări, aplicații*, Polirom, Iași, 2008.

Chevalier, Jean, Gheerbrant, Alain, *Dicționar de simboluri*, 3 volume, Artemis, București, 1994-1995.

Code of Canons of the Eastern Churches, Canon Law Society of America, Washington, D.C., 1992.

Conquest, Robert, *The Great Terror. A Reassessment*, Oxford University Press, New York, Oxford, 1991.

- Conquest, Robert, *The Harvest of Sorrow. Soviet Collectivization and the Terror – Famine*, Oxford University Press, New York, 1987.
- Constantin, Ticu, *Memoria autobiografică. Definirea sau redefinirea propriei vieții*, Institutul European, Iași, 2004.
- Cordoș, Sanda, *Literatura între revoluție și reacțiune. Problema crizei în literatura română și rusă a secolului XX*, Biblioteca Apostrof, Cluj-Napoca, 2002.
- Cornea, Paul, *Regula jocului. Versantul colectiv al literaturii*, Eminescu, București, 1980.
- Costea, Ionuț, *Lazar de la Rusca. Mitbiografia în comunism și postsocialism*, Argonaut, Cluj, 2008.
- Costea, Ionuț, Kiraly, Istvan, Radosav, Doru, *Fond secret. Fond "S" Special*, Dacia, Cluj, 1995.
- Coșeriu, Eugenio, *Introducere în lingvistică*, Echinox, Cluj, 1999.
- Cotruș, Aron, *Opere (I). Poezii. Sărbătoarea morții*, Minerva, București, 1999.
- Courtois, Stephane et alii, *The Black Book of Communism. Crimes. Terror. Repression*, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, London, England, 2001.
- Curelaru, Mihai, *Reprezentări sociale*, Polirom, Iași, 2006.
- Darnton, Robert, *The Great Cat Massacre and other Episodes in French Cultural History*, Vintage Books, New York, 1985.
- Davis, Natalie Zemon, *Ficțiunea în documentele de arhivă. Istorisirile din cererile de grațiere și povestitorii lor în Franța secolului al XVI-lea*, Nemira, București, 2003.
- Deletant, Dennis, *Teroarea comunistă în România. Gheorghiu-Dej și statul polițienesc, 1948-1965*, Polirom, Iași, 2001.
- Delumeau, Jean, *Frica în Occident (secolele XIV-XVIII). O cetate asediată*, traducere, vol. I-II, Meridiane, București, 1986.
- Delumeau, Jean, *Liniștiți și ocrotiți. Sentimentul de securitate în Occidentul de altădată*, vol. I și II, Polirom, Iași, 2004-2005.
- Delumeau, Jean, *Mărturisirea și iertarea. Dificultățile confesiunii. Secolele XIII-XVIII*, Polirom, Iași, 1998.
- Delumeau, Jean, *Păcatul și frica. Culpabilizarea în Occident (secolele XIII-XVIII)*, vol. I, Polirom, Iași, 1997; vol II, Polirom, Iași, 1998.
- DeMause, Lloyd, *Foundations of Psychohistory*, Creative Roots, New York, 1982.
- Domenach, Jean-Marie, *Propaganda politică*, Institutul European, Iași, 2004.
- Dozier, Rush W., *Fear Itself. The Origin and Nature of the Powerful Emotion That Shapes Our Lives and Our World*, St. Martin's Griffin, New York, 1999.
- Eco, Umberto, *Limitele interpretării*, Pontica, Constanța, 1996.
- Ellul, Jacques, *Propaganda. The Formation of Men's Attitudes*, Vintage Books, New York, 1973.
- Foucault, Michel, *A supravegherea și a pedepsei. Nașterea închisorii*, Paralela 45, Pitești, 2005.
- Fromm, Erich, *Frica de libertate*, Teora, București, 1998.
- Graf, Alain, Le Bihan, Christine, *Lexic de filosofie*, Institutul European, Iași, 2000.
- Halbwachs, Maurice, *Memoria colectivă*, Institutul European, Iași, 2007.
- Halbwachs, Maurice, *On Collective Memory*, The University of Chicago Press, Chicago, 1992.
- Hălălică, Cristina, *Textul ca intertextualitate. Pornind de la Borges*, Eminescu, București, 1981.
- Ierunca, Virgil, *Fenomenul Pitești*, Humanitas, București, 1990.
- Jauss, Hans Robert, *Experiență estetică și hermeneutică literară*, Univers, București, 1983.
- Kapferer, Jean-Noel, *Zvonurile. Cel mai vechi mijloc de informare din lume*, Humanitas, București, 1993.
- Lakoff, George, *Women, Fire, and Dangerous Things. What Categories Reveal about the Mind*, The University of Chicago Press, Chicago, London, 1992.
- Lakoff, George, Johnson, Mark, *Metaphors We Live By*, The University of Chicago Press, Chicago, London, 2003.
- Laplanche, Jean, Pontalis, J-B., *Vocabularul psihanalizei*, Humanitas, București, 1994.
- Le Bon, Gustave, *Psihologia mulțimilor*, Anima, București, 1990.
- Lejeune, Philippe, *Pactul autobiografic*, Univers, București, 2000.
- Lieblich, Amia et alii, *Cercetarea narativă. Citire, analiză și interpretare*, Polirom, Iași, 2006.
- Marga, Delia, *Introducere în analiza discursului cu referire la istorie și sfera publică*, Editura Fundației pentru Studii Europene, Cluj-Napoca, 2003.
- Maslow, Abraham H., *Motivație și personalitate*, Trei, București, 2007.
- Mărgineanu, Nicolae, *Psihologie și literatură*, Dacia, Cluj-Napoca, 2002.
- McLuhan, Marshall, *Texte esențiale*, Nemira & Co, București, 2006.

- Morar-Vulcu, Călin, *Republica își făurește oamenii. Construcția identităților politice în discursul oficial în România, 1948-1965*, Eikon, Cluj-Napoca, 2007.
- Mosso, Angelo, *Fear*, Longmans, Green, and Co., London New York and Bombay, 1896.
- Neculau, Adrian (coord.), *Psihologie socială. Aspecte contemporane*, Polirom, Iași, 1996.
- Neculau, Adrian (coord.), *Viața cotidiană în comunism*, Polirom, Iași, 2004.
- Neculau, Adrian, Ferreol, Gilles (coord.), *Minoritari, marginali, excluși*, Polirom, Iași, 1996.
- Nicoară, Toader, *Introducere în istoria mentalităților colective*, Cluj-Napoca, 1995.
- Nicoară, Toader, *Sentimentul de insecuritate în societatea românească la începuturile timpurilor moderne 1600-1830*, vol. I, Accent&Presă Universitară Clujeană, Cluj, 2002; vol II., Accent, Cluj, 2005.
- Oprea, Marius, *Banalitatea răului. O istorie a Securității în documente 1949-1989*, Polirom, Iași, 2002.
- Oprea, Marius (coord.), *Securiștii partidului. Serviciul de Cadre al P.C.R. ca poliție politică. Studiu de caz: arhiva Comitetului Municipal de Partid Brașov*, Polirom, Iași, 2002.
- O'Sullivan, Tim et alii, *Concepțe fundamentale din științele comunicării și studiile culturale*, Polirom, Iași, 2001.
- Pânzaru, Ioan, *Practici ale interpretării de text*, Polirom, Iași, 1999.
- Philipp, Barry S., *The Fear Factor. The Core of a Desperate Society*, I Corinthians XIII, Wimberley, 1998.
- Pipes, Richard, *The Russian Revolution*, Vintage Books, New York, 1991.
- Pop, Doru, *Obsesii sociale*, Institutul European, Iași, 1998.
- Pop, Ion (coord.), *Dicționar analitic de opere literare românești*, I-II, Casa Cărții de Știință, Cluj, 2007.
- Pop, Iulia, *Autobiografie și memorie personală ca sursă de reconstituire istorică a rezistenței anticomuniste din România*, Teză de doctorat, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, 2008.
- Popoviciu, Liviu (coord.), *Visul. Probleme de fiziologie, psihologie și patologie*, Dacia, Cluj-Napoca, 1978.
- Quignard, Pascal, *Sexul și spaimea*, Univers, București, 2000.
- Radosav, Doru, *Donbas. O istorie deportată*, Ravensburg, 1994.
- Radosav, Doru, *Semantica și hermeneutica textului istoric*, curs susținut la Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie, în anul universitar 2008-2009.
- Radosav, Doru, *Sentimentul religios la români. O perspectivă istorică (sec. XVII-XX)*, Dacia, Cluj, 1997.
- Ranschburg, Jeno, *Frica, supărare, agresivitate*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1979.
- Ricoeur, Paul, *Memoria, istoria, uitarea*, Amarcord, Timișoara, 2001.
- Riemann, Fritz, *Formele fundamentale ale angoasei. Studiu de psihologie abisală*, Trei, București, 2005.
- Rimmon-Kenan, Shlomith, *Narrative Fiction: Contemporary Poetics*, Routledge, New York, 1999.
- Robin, Corey, *Frica. Istoria unei idei politice*, Vremea, București, 2009.
- Scott, George Ryley, *The History of Corporal Punishment*, Senate, London, 1996.
- Semantică și semiotică*, sub redacția I. Coteanu și Lucia Wald, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1981.
- Semantics. An Interdisciplinary Reader in Philosophy, Linguistics and Psychology*, edited by Danny D. Steinberg & Leon A. Jakobovits, Cambridge University Press, 1971.
- Simuț, Ion, *Incursiuni în literatura actuală*, Cogito, Oradea, 1994.
- Şchiopu, Ursula (coord.), *Dicționar Enciclopedic de Psihologie*, Babel, București, 1997.
- Steinhardt, Nicolae, *Cartea împărtășirii*, Biblioteca Apostrof, Cluj, 1998.
- Steinhardt, Nicolae, *Critică la persoana întâi*, Dacia, Cluj-Napoca, 2001.
- Steinhardt, Nicolae, *Dăruind vei dobândi*, Editura Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmărulei, Baia Mare, 1992.
- Steinhardt, Nicolae, *Drumul către isihie*, Dacia, Cluj-Napoca, 1999.
- Steinhardt, Nicolae, *Escale în timp și spațiu sau Dincoace și dincolo de texte*, Cartea Românească, București, 1987.
- Steinhardt, Nicolae, *Incertitudini literare*, Dacia, Cluj-Napoca, 1980.
- Steinhardt, Nicolae, *Ispita lecturii*, Dacia, Cluj-Napoca, 2000.
- Steinhardt, Nicolae, *Între viață și cărți*, Cartea Românească, București, 1976.
- Steinhardt, Nicolae, *Monologul polifonic*, Dacia, Cluj-Napoca, 2002.
- Steinhardt, Nicolae, *Primejdia mărturisirii. Convorbiri cu Ioan Pintea*, Dacia, Cluj-Napoca, 2000.
- Steinhardt, Nicolae, *Prin alții spre sine*, Eminescu, București, 1988.
- Tănase, Stelian, *Anatomia mistificării 1944 – 1989*, Humanitas, București, 1997.
- Tănase, Stelian, *Elite și societate. Guvernarea Gheorghiu-Dej 1948-1965*, Humanitas, București, 2006.
- Tismăneanu, Vladimir, *Arheologia terorii*, Eminescu, București, 1992.
- Tismăneanu, Vladimir, *Fantomă lui Gheorghiu-Dej*, Univers, București, 1995.
- Tismăneanu, Vladimir, *Stalinism pentru eternitate. O istorie politică a comunismului românesc*, Polirom, Iași, 2005.
- Todorov, Tzvetan, *Introducere în literatura fantastică*, Univers, București, 1973.

- Troncotă, Cristian, *Istoria Securității regimului comunist din România 1948-1964*, Editura Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2003.
- Tropp, Martin, *Images of Fear. How Horror Stories Helped Shape Modern Culture (1818-1918)*, McFarland & Company, Jefferson, North Carolina, 1999.
- Tudoran, Dorin, *Kakistocrația*, Arc, Chișinău, 1998.
- Van Cuijlenburg, J.J., Scholten, O., Noomen, G.W., *Ştiința comunicării*, Humanitas, București, 1998.
- Vizental, Adriana, *From Semantic Meaning to Pragmatic Meaning. An Introduction to Semantics*, Editura Universității Aurel Vlaicu, Arad, 2006.
- Vocabular de Teologie Biblică*, publicat sub conducerea lui Xavier Leon-Dufour, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București, București, 2001.
- Volkoff, Vladimir, *Tratat de dezinformare. De la Calul Troian la Internet*, Antet, București.
- Weart, Spencer R., *Nuclear Fear. A History of Images*, Harvard University Press, Cambridge, 1988.
- White, Hayden V., *The Content of the Form. Narrative Discourse and Historical Representation*, The Johns Hopkins University Press, Baltimore and London, 1990.
- Wurmbrand, Richard, *Marx și Satan*, Stephanus, București, 1994.
- Young, John Wesley, *Totalitarian Language. Orwell's Newspeak and its Nazi and Communist Antecedents*, University Press of Virginia, Charlottesville and London, 1991.
- Zlate, Mielu, *Introducere în psihologie*, Casa de Editură și Presă Șansa S.R.L., București, 1994.
- Zlate, Mielu, *Psihologia mecanismelor cognitive*, Polirom, Iași, 1999.

2. Articles

- Anisescu, Cristina, "Evidențele și arhivele Securității", în Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, "Partiturile" Securității. Directive, ordine, instrucțiuni (1947-1987), documente editate de Cristina Anisescu, Silviu B. Moldovan și Mirela Matiu, Nemira, București, 2007, pp. 44-81.
- Anton, Mioara, "<<Progresiști>> versus <<reacționari>>. Subordonarea intelectualilor. 1944-1955", în Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, *Intelectuali români în arhivele comunismului*, Dan Cătănuș (coord.), Nemira & Co, București, 2006 pp. 13-43.
- Bartosek, Karel, "Central and Southeastern Europe", în Courtois, Stephane et alii, *The Black Book of Communism. Crimes. Terror. Repression*, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, London, England, 2001, pp. 394-456.
- Boca, Ioana, "Urmările mișcărilor studențești din toamna anului 1956", în *Analele Sighet 8. Anii 1954-1960: Fluxurile și refluxurile stalinismului*, Fundația Academia Civică, București, 2000, pp. 656-666.
- Bozgan, Ovidiu, "Uniunea Sovietică: drama popoarelor deportate", în *Dosarele istoriei*, an IV, nr. 11 (39), 1999, pp. 34-36.
- Carageani, Gheorghe, "N. Steinhardt, Diario della felicita: una presentazione" în *Caietele de la Rohia (II) N. Steinhardt în amintirea contemporanilor*, Helvetica, Baia Mare, 2000, pp. 158-172.
- Cătănuș, Dan, "Regimul comunist din România și problema intelectualității 1956-1965", în Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, *Intelectuali români în arhivele comunismului*, Dan Cătănuș (coord.), Nemira & Co, București, 2006, pp. 45-73.
- Chelcea, Septimiu, "Officializarea reprezentării private a propriei vieți. Studiu de caz: dosarul de cadre al unui profesor universitar, 1950-1965", în Adrian Neculau (coord.), *Viața cotidiană în comunism*, Polirom, Iași, 2004, pp. 118-131.
- Chelcea, Septimiu, Zodieru, Alexandru, "Emoțiile – o construcție socială", în Septimiu Chelcea (coord.), *Psihosociologie. Teorii, cercetări, aplicații*, Polirom, Iași, 2008, pp. 355-376.
- Cistelecan, Alex., "Separație și supunere. Cazul Ianoși", în *Verso*, anul I, nr. I, 10-23 mai 2006, pp. 16-17.
- Ciupea, Ioan, Todea, Stăncuța, "Represiune, sistem și regim penitenciar în România. 1945-1964", în Cesereanu, Ruxandra (coord.), *Comunism și represiune în România. Istoria tematică a unui fratricid național*, Polirom, Iași, 2006, pp. 38-81.
- Clit, Radu, "Frica de zi cu zi", în Adrian Neculau (coord.), *Viața cotidiană în comunism*, Polirom, Iași, 2004, pp. 59-70.
- Cordoș, Sanda, "Evadarea tăcută. 3000 de zile singură în închisorile din România", în Ion Pop (coord.), *Dicționar analitic de opere literare românești*, I, Casa Cărții de Știință, Cluj, 2007, pp. 287-288.
- Cordoș, Sanda, "Jurnalul fericirii", în Ion Pop (coord.), *Dicționar analitic de opere literare românești*, I, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2007, pp. 482-483.

- Cordoș, Sanda, "Ostinato", în Ion Pop (coord.), *Dicționar analitic de opere literare românești*, II, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2007, pp. 718-720.
- Denize, Eugen, "Partidul și politica de represiune. Ședința Biroului Politic al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român din 19 noiembrie 1952", în *Memoria*, 46, 1/2004, pp. 28-42.
- Dobrincu, Dorin, "Ocuparea legației R.P.R. din Berna și propaganda comunistă (februarie 1955)", în *Analele Sighet 8. Anii 1954-1960: Fluxurile și refluxurile stalinismului*, Fundația Academia Civică, București, 2000, pp. 963-976.
- Doise, Willem, Palmonari, Augusto, "Caracteristici ale reprezentărilor sociale", în Adrian Neculau (coord.), *Psihologie socială. Aspekte contemporane*, Polirom, Iași, 1996, pp. 23-33.
- Golopenția, Sanda, "Textele detinției", în *Analele Sighet 9. Anii 1961-1972: Tările Europei de Est, între speranțele reformei și realitatea stagnării*, Fundația Academia Civică, București, 2001, pp. 291-306.
- Grigorescu, Aurelian, "Reflectarea revoltei din Ungaria (În <<Scânteia>> – octombrie/noiembrie 1956)", în *Analele Sighet 8. Anii 1954-1960: Fluxurile și refluxurile stalinismului*, Fundația Academia Civică, București, 2000, pp. 612-616.
- Hodea, Iustin, "Din bucuriile și ispitele Părintelui Nicolae ca monah în mănăstirea Rohia", în *Caietele de la Rohia (II) N. Steinhardt în amintirea contemporanilor*, Helvetica, Baia Mare, 2000, pp. 43-53.
- Jela, Doina, "Aspecte ale restalinizării oglindite în presa din România", în *Analele Sighet 8. Anii 1954-1960: Fluxurile și refluxurile stalinismului*, Fundația Academia Civică, București, 2000, pp. 939-948.
- Mocanu, Marin Radu, "Forme și strategii de comunizare a societății românești (1949-1950)", în *Analele Sighet 7. Anii 1949-1953: mecanismele terorii*, Fundația Academia Civică, București, 1999, pp. 30-42.
- Moldovan, Silviu B., "<<Partiturile>> represiunii", în Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, "Partiturile" Securității. Directive, ordine, instrucțiuni (1947-1987), documente editate de Cristina Anisescu, Silviu B. Moldovan și Mirela Matiu, Nemira & Co, București, 2007, pp. 82-155.
- Morar-Vulcu, Călin, "Catolicismul în discursul oficial al B.O.R. în primii ani postbelici", în *Studia Theologia Catholica*, Anul XLIV, 2/1999, pp. 3-13.
- Morar-Vulcu, Călin, "<<Limba de lemn>> și cercetarea istorică", în *Arhivele Totalitarismului*, nr. 3-4/2004, pp. 149-166.
- Munteanu, Ioan, "Manifestația anticomunistă a studenților de la Timișoara din octombrie 1956. Semnificația politică națională", în *Analele Sighet 8. Anii 1954-1960: Fluxurile și refluxurile stalinismului*, Fundația Academia Civică, București, 2000, pp. 635-655.
- Muțiu, Caius, Stanca, Teodor, Baghiu, Aurel, "Mișcările studențești anticomuniste din octombrie 1956 din Timișoara, văzute și prezentate de inițiatorii și principalii organizatori", în *Analele Sighet 8. Anii 1954-1960: Fluxurile și refluxurile stalinismului*, Fundația Academia Civică, București, 2000, pp. 667-690.
- Năstase, Andreea, Olaru, Stejărel, "În perioada construirii socialismului, cadrele hotărăsc totul", în Marius Oprea (coord.), *Securiștii partidului. Serviciul de Cadre al P.C.R. ca poliție politică. Studiu de caz: arhiva Comitetului Municipal de Partid Brașov*, Polirom, Iași, 2002, pp. 80-94.
- Neculau, Adrian, "Context social și practici cotidiene – o rememorare", în Adrian Neculau (coord.), *Viața cotidiană în comunism*, Polirom, Iași, 2004, pp. 87-109.
- Neculau, Adrian, "Cum s-a construit o nouă identitate socială – o introducere", în Adrian Neculau (coord.), *Viața cotidiană în comunism*, Polirom, Iași, 2004, pp. 11-21.
- Neculau, Adrian, "Manipularea contextului și controlul reprezentărilor sociale", în Adrian Neculau (coord.), *Viața cotidiană în comunism*, Polirom, Iași, 2004, pp. 35-46.
- Neculau, Adrian, "Reprezentările sociale – dezvoltări actuale", în Adrian Neculau (coord.), *Psihologie socială. Aspekte contemporane*, Polirom, Iași, 1996, pp. 34-51.
- Oprea, Marius, "Mijloace de tortură ale Securității", în *Memoria*, 38, nr. 1/2002, pp. 16-24.
- Osgood, Charles E., "Where do sentences come from?", în *Semantics. An Interdisciplinary Reader in Philosophy, Linguistics and Psychology*, edited by Danny D. Steinberg & Leon A. Jakobovits, Cambridge University Press, 1971, pp. 497-529.
- Popescu, Adrian, "Omul interior", în *Caietele de la Rohia (II) N. Steinhardt în amintirea contemporanilor*, Helvetica, Baia Mare, 2000, pp. 141-143.
- Radosav, Doru, "Biografie și istorie (sec XX). Moș Ivănescu din Rusca", în *Anuarul de Istorie Orală I*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1998, pp. 37-71.
- Radosav, Doru, "Donbas – o istorie deportată (o tentativă de istorie orală)", în *Analele Sighet 2. Instaurarea comunismului - între rezistență și represiune*, Fundația Academia Civică, București, 1995, pp. 429-432.

- Ratesh, Nestor, "Impactul <<Europei Libere>> în România comunistă" în *Școala Memoriei 2003*, Fundația Academia Civică, București, 2003, pp. 461-475.
- Someșan, Maria, Iosifescu, Mircea, "Ecourile și consecințele Revoluției Maghiare din 1956 în universitățile din România", în *Analele Sighet 8. Anii 1954-1960: Fluxurile și refluxurile stalinismului*, Fundația Academia Civică, București, 2000, pp. 617-634.
- Stan, Lavinia, "The American Debate Over Totalitarianism: Terror", în *Arhivele Totalitarismului*, An III, Nr. 1/1995, pp. 57-63.
- Stan, Stoica, "Rolul rezervat presei scrise în aparatul de propagandă pentru colectivizarea agriculturii (perioada 1949-1950)", în *Analele Sighet 7. Anii 1949-1953: mecanismele terorii*, Fundația Academia Civică, București, 1999, pp. 666-671.
- Țăranu, Liviu, "Direcția de cadre – organizare și atribuții", în C.N.S.A.S., *Arhivele Securității 1*, Pro Historia, București, 2002, pp. 152-159.
- Willcox, Gloria, "The Feeling Wheel: A Tool for Expanding Awareness of Emotions", în *Journal of Christian Healing*, vol. 9, no. 1/Spring 1987, pp. 21-25.

3. Electronically available texts

- Angelescu, Silvia, "Pădurea Babadag – câți copaci, atâția fugari!?", consultat online: http://www.memoria.ro/?location=view_article&id=974&page=0&from_name=cautare&from=bG9jYXRpb249c2VhcmNoJmtleXdvcnRzPXN0ZXJK2d1bGEmeD0wJnk9MA%3D%3D, 10.01.2011.
- Bichescu, Dana et alii, "Long-term consequences of traumatic experiences: an assessment of former political detainees in Romania", în *Clinical Practice and Epidemiology in Mental Health* 2005, 1:17, consultat online: <http://www.cpelementalhealth.com/content/1/1/17>, 31.01.2011.
- Boeree, C. George, "Personality Theories - Abraham Maslow (1908-1970)", consultat online: <http://webspace.ship.edu/cgboer/maslow.html>, 7.01.2011.
- Centrul Phantasma, "Locurile memoriei", consultat online: <http://www.phantasma.ro/dezbateri/masa/masa3.html>, 7.01.2011.
- Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, *Raport Final*, București, 2006, consultat online: http://www.presidency.ro/static/ordine/RAPORT_FINAL_CPADCR.pdf, 10.01.2011.
- Darwin, Charles, *The Expression of the Emotions in Man and Animals*, John Murray, London, 1872, consultat online: http://darwin-online.org.uk/pdf/1872_Expression_F1142.pdf, 24.01.2011.
- Delwiche, Aaron, "Fear", consultat online: <http://www.propagandacritic.com/articles/ct.sa.fear.html>, 7.01.2011.
- Hiiemae, Reet, "Handling Collective Fear in Folklore", consultat online: <http://www.folklore.ee/folklore/vol26/hiiemae.pdf>, 7.01.2011.
- Ivănescu, Sorin D., "Documentele Securității și cercetarea istorică", în *Xenopoliana*, X, 2001, consultat online: <http://institutulxenopol.tripod.com/xenopoliana/arhiva/2001/pagini/6.htm>, 10.01.2011.
- Oprea, Marius, "O privire în interiorul aparatului de Securitate", consultat online: http://crimlecomunismului.ro/pdf/ro/publicatii/aparatul_de_securitate.pdf, 3.02.2011.
- Pop, Doru, "Metodele calitative în cercetarea imaginilor", consultat online: <http://www.phantasma.ro/dezbateri/text/text5.html>, 7.01.2011.
- Roosevelt, Franklin Delano, "The [Speech of] Four Freedoms", consultat online: <http://americanrhetoric.com/speeches/fdrthefourfreedoms.htm>, 7.01.2011.